

ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ

DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-6-70-67>

УДК 378.016.147.091.33:811.112.2

Ворона Т.О.

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

СМАРТФОН ЯК НЕВИЧЕРПНЕ ДЖЕРЕЛО АКТУАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Анотація. Досліджено методи та причини застосування мобільних телефонів для вивчення іноземної мови. Наведена історична довідка про створення ноутбуків та мобільних телефонів. Розглянуті переваги електронних книг та словників у порівнянні з друкованими та описаний спектр функціональних можливостей смартфонів у сфері вивчення іноземних мов. Також досліджено словники, якими найчастіше користуються та вказані їх функції. Крім того, наголошено, що викладачам іноземних мов слід максимально застосовувати мобільні телефони як для зацікавлення студентів, так і для розвитку їх навичок аудіювання, вимови, роботи у групах та створення презентацій.

Ключові слова: смартфон, мобільний додаток, вивчення іноземної мови, електронна книга, електронний словник.

Vorona Tetyana

Black Sea National University named after Petro Mohyla

SMARTPHONE AS AN INTEGRATED SOURCE OF ACTUAL INFORMATION FOR FOREIGN LANGUAGES STUDY

Summary. The emergence of computers and the expansion of their functional in the twentieth century begin to consider the idea of introducing the latest technology in the educational sphere. In our time of rapid information exchange, it is important to the teacher to keep pace with the time and apply the latest technology for effective study of foreign languages. The sharp increase in the number of competent young people, the expansion of higher education as spheres, the reduction of tariffs on telecommunications, the growth of consumer income and socio-economic changes have sharply increased the demand for the Internet. The World Wide Web is an ever expanding object. This article is devoted to the use of a smartphone to receive relevant information for the purpose of learning a foreign language. The work of the researchers was considered on this topic. Audio and video can make the learning process more vibrant. You can do this with videos, images, music, and voice files. In addition, students can even afford to connect with other students from all over the world, expanding their outlook and communicating with native speakers (peers). Communicating on a relaxed topic increases the motivation of students to study. Ways to use smartphones in foreign language classes were given. Described the advantages of electronic dictionaries in comparison with printed ones. The methods of using the mobile phone functional in the process of language learning are considered. However, the possession of a mobile device does not necessarily mean that it is used for educational purposes by students, as they usually have different motivations for learning or using their smartphone. Mobile educational activities have enormous potential for student learning, provide instant feedback and allow you to work collectively, as well as at an individual pace. Thus, students have the opportunity to use their devices for educational purposes and consider these devices more than entertainment means, but as tools that they can apply for learning and self-improvement.

Keywords: smartphone, mobile application, foreign language learning, electronic book, electronic dictionary.

Постановка проблеми. Сучасні студенти такі ж як і двадцять, п'ятдесят і сто років тому: ходять на заняття, готуються до сесій, кожного дня отримують нову інформацію. Але вони вже не носять до університету купу підручників та словників – тепер швидкий доступ до них вони мають завдяки своїм смартфонам. Тому необхідно з'ясувати, як студентам застосовувати свої смартфони для отримання актуальної інформації з метою вивчення іноземних мов.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. З появою комп'ютерів і розширенням їх функціоналу у ХХ столітті починають розглядати ідею впровадження новітніх технологій в освітню сферу. У 1982 році на замовлення NASA компанія Grid Systems створила перший в світі ноутбук Grid Compass. Тому вже в 90-х роках з'являються фундаментальні дослідження в області мобільного навчання зарубіжних вчених:

Т. Андерсон, М. Шарлз, М. Аллі, Д. Аттевель, М. Рагуса, Д. Тракслер. У Росії та Україні тільки починається зародження і становлення системи мобільного навчання. Такі вчені як А.А. Андреев, Є.Д. Патаракіна, І.В. Савіних, В.В. Жуков, А.А. Федосеев, А.В. Тимофеев і С.В. Кувшинов досліджують деякі можливості мобільного навчання та розглядають мобільне навчання як нову реальність в освіті.

Виділення раніше не вирішених частин загальної проблеми. Які функції слід застосовувати студентам, щоб ефективно вивчати іноземну мову, з'ясувати переваги використання електронних словників та книг на заняттях.

Мета статті. Розглянути широкий спектр функцій мобільного телефону для простішого та ефективнішого вивчення іноземної мови.

Викладення основного матеріалу. У 2003 р. були розроблені і протестовані на-

вчальні системи для мобільних телефонів. SMS були використані як частина курсу з вивчення англійської мови, в рамках якого студентам часто посилалися повідомлення, які були свого роду стимулом для повторення лексики. Відео, яке поставалося на мобільні платформи, використовувалося в якості демонстрації буквального значення і сфери використання англійських ідіом. Студенти знаходили якість відео низьким, але, тим не менш, продовжували брати участь в даному експерименті [1, с. 165].

Люди використовують і будуть продовжувати користуватися комп'ютерами і ноутбуками, але з швидким зростанням мобільних пристроїв спосіб їх використання змінюється. Як персональні пристрої смартфони ідеально підходять для індивідуального неформального навчання. Користувач самостійно визначає, якими програмами користуватися і як. У свою чергу викладачі іноземних мов повинні тільки заохочувати і сприяти автономності учня, а також надавати можливості для поєднання аудиторного навчання та самостійної роботи студента. Але необхідно пам'ятати, що смартфони все ще залишаються досить дорогим пристроєм, який не кожен може собі дозволити. І цей факт викладачі не можуть ігнорувати [2, с. 2].

Так, у 2013 році смартфони ще були досить дорогими і далеко не кожен студент міг собі його дозволити. Сьогодні ж, завдяки їх популярності, цінова політика дуже різноманітна і в кишені кожного студента є смартфон.

Ще у першому десятилітті ХХ століття вивчати німецьку мову із залученням технічних засобів було можливо лише у спеціально облаштованих аудиторіях. По-друге, бракувало якісного програмного забезпечення для проведення занять. Але поява та масове виробництво смартфонів спричинило революцію у сфері обміну інформацією. З'являються додатки для миттєвого обміну даними у текстовому, фото, аудіо відео форматі та з миттєвим доступом до них (*Viber, Skype, Telegram, what's up* та ін.). Так, наприклад, програма *Skype* спочатку була розроблена для комп'ютерів та забезпечувала швидкий обмін даними. Проте користувач мав доступ до них лише на власному ПК або на іншому комп'ютері, де була встановлена програма. Сьогодні ситуація кардинально змінилась – в кишені кожного студента смартфон вагою до 200 грам з широким спектром функціональних можливостей.

Таким чином, питання спеціального облаштування аудиторій втрачає свою актуальність – смартфон є у кожного на всіх заняттях. Це сприяє застосуванню різноманітних завдань онлайн на будь-якому занятті.

Виділяються також наступні переваги впровадження смартфонів у навчальний процес:

- мобільний пристрій робить навчання дійсно індивідуальним. Студенти мають можливість вибору змісту навчання з урахуванням їх інтересів, в результаті освіта орієнтована на студента;
- гнучкість, негайний доступ до інформації, необхідної для конкретної роботи, за допомогою мобільних пристроїв дозволяє підвищити продуктивність людини;
- самостійне навчання і негайне надання контенту за запитом є характерними рисами на-

вчання онлайн. Воно створює умови для спільного навчання та взаємодії.

Крім того, існує безліч додатків та сайтів для вивчення німецької мови. Наведемо деякі з них: *Goethe-Verlag, Phase6 Hallo Deutsch Erwachsene, Deutsche Akademie, Deutsche Welle, StartDeutsch* та ін.

Однак володіння мобільним пристроєм не обов'язково означає його використання для освітніх цілей з боку учнів, оскільки вони зазвичай мають різну мотивацію для навчання або використання свого пристрою. Як зазначає Ушіода (2013), учасники мають не тільки різні причини використання технології в навчанні, але й різні причини вивчення мови. Ступінь мотивації учнів у вивченні мови відображає пріоритет, який вони надають вивченню мови щодо інших видів діяльності. Ушіода (2013) визначає деякі обмеження, які можуть враховувати несприятливі ставлення до використання цифрових інструментів у навчанні. Відповідно, студенти можуть переглядати свої смартфони як «особисту територію», і вони, можливо, хочуть, щоб вони були відокремлені від свого «навчального простору» [5, с. 2].

Пропонуємо розглянути основні шляхи застосування смартфонів для вивчення іноземних мов:

- словники;
- підручники;
 - o теорія;
 - o практика;
- аудіо матеріали;
- відео матеріали.

Звичайно електронні словники мають значні переваги у порівнянні з друкованими, а саме:

- постійна актуалізація інформації (зміни в електронну версію словника можна вносити хоч кожного дня, а у друкованому форматі потрібно купувати новий);
- швидкий пошук слова (у друкованому словнику потрібно листати безліч сторінок, а в електронному досить ввести слово);
- компактність (в середньому смартфон важить 150 грам і в нього можна завантажити і 5 словників, а один друкований словник близько 1 кілограма);
- мобільність (смартфон – невід'ємна частина життя сучасної людини, а отже він всюди з нами);
- аудіо (наявний аудіо запис кожного слова, що сприяє покращенню вимови студента).

За результатами опитування студентів найпопулярнішими електронними словниками є:

- Мультитран 1800000 термінів (транскрипція, артикль, приклади, переклад);
- DUDEN (транскрипція, артикль, приклади, тлумачення слова, аудіо, спільнокореневі слова);
- Abby lingvo (транскрипція, артикль, приклади, переклад, аудіо);
- Google (транскрипція, артикль, переклад, аудіо).

Раніше користування мобільним телефоном під час занять викликало шквал критики, а тепер все більше навчальних закладів у світі розглядають смартфон, як інструмент навчання. Новітні технології є одним з багатьох способів, які викладачі можуть відкрити для студентів на шляху до успішного та ефективного вивчен-

ня іноземної мови. Студентів просять принести свої смартфони до університету як навчальний пристрій, який може бути використаний для вдосконалення навчання під час проведення аудиторної роботи.

Студенти навчаються таким чином, щоб їм було максимально зручно. Широке поширення набувають смартфони для вивчення іноземних мов. Все більше студентів використовують мобільні телефони для перекладу та вивчення нових слів, і вони стають найбільш часто використовуваним «інструментом» для студентів-філологів.

Студенти можуть швидко отримати відповіді за допомогою новітніх технологій, які завжди поруч, а саме у кишені кожного. Студент не завжди може попросити роз'яснення на питання, яке він чи вона не зрозумів. Отже, використання смартфона під час проведення аудиторної роботи може дати відповіді. Якщо ж вони будуть не вичерпними, то за додатковим поясненням можна звернутися до викладача.

Аудіо та відео може зробити більш живим перебіг навчального процесу. Це можна зробити за допомогою відео, зображень, музики та голосових файлів. Крім того, студенти можуть навіть дозволити собі зв'язуватися з іншими студентами з усього світу, розширюючи свій світогляд та спілкуючись з носіями мови (однолітками). Спілкування на невимушені теми підвищує мотивацію студентів до навчання. Використання смартфонів дозволяє здійснювати соціальне навчання.

Крім того, смартфони дозволяють студентам працювати в групах на проектах, обмінюючись інформацією та відкриттями. Тому студенти можуть рухатися до спільної мети у форматі, який їм буде найзручніше використовувати.

Більшість студентів в нашій країні в даний час використовують смартфони переважно як спосіб спілкування. Якщо було б прийняте рішення про заборону використання смартфонів під час занять, то воно б вимагало постійного моніторингу з боку викладача. Тому, цілком очевидно, що буде значно вигідніше застосовувати ці смартфони в навчанні. Спочатку, коли була концепція Edutech, вважалося, що кожна дитина отримує ноутбук, в даний час більшість дітей, особливо в середніх, старших та вищих школах, мають доступ до смартфонів, які мають дуже схожі можливості або навіть значно ширші, ніж ноутбук. Якби вони використовувалися для викладання навчального матеріалу, це дозволило б викладачам залучати більш широке різноманіття методик навчання і надавати студентам доступ до поточної інформації, оскільки було б легше отримати доступ до відео на різні теми. Також викладачі можуть легше використовувати концепцію розміщення вікторини або іншої форми оцінки в інтернеті. Студенти продовжуватимуть отримувати доступ до всіх сучасних технологій, і такі викладачі повинні використовувати свій інтерес до технологій, щоб захочувати і збільшувати свій академічний успіх.

Різке зростання кількості грамотної молоді, розширення вищої освіти як сфери, скорочення тарифів на телекомунікації, зростання доходів споживачів та соціально-економічні зміни різко збільшили попит на Інтернет. Всесвітня паву-

тина є об'єктом, котрий постійно розширюється. За відсутності збагачених бібліотек студентам попит на пошук інформації в Інтернеті в освітніх цілях різко зріс. Деякі установи почали надавати навчальні матеріали онлайн через свої веб-сайти. Використання Інтернету в освіті має потенціал до революції нашого життя, і наслідки вже почали ставати помітними.

Ринковий потенціал смартфонів:

- сьгоднішні інформаційні працівники вимагають гнучкості для збалансування роботи, дому та дозвілля. Смартфони дозволяють їм вести спосіб життя 21-го століття;

- сьогодні смартфони використовуються переважно споживачами молодіжного сегмента. Мати доступ до Інтернету, взаємодіяти через віртуальні соціальні мережі, отримувати та створювати електронну пошту миттєво, перевіряти новини та навіть використовувати утиліти, такі як навігація GPS;

- з'єднання Wi-Fi допомагає підключати Інтернет через гарячі точки, коли користувачі знаходяться в аеропорту або інших важливих громадських місцях. Відео програвач HD дозволяє переглядати фільми з високою чіткістю;

- популярність смартфонів створила хвилю в розвитку мобільних веб-сайтів.

Лише кілька років тому смартфони були більше символом статусу, але тепер вони стали обов'язковою підтримкою продуктивності, буквально несучи багато інформації в кишені. Окрім онлайн-відео навчання, ми також спостерігаємо недавню тенденцію, що свідчить про популярність електронного навчання за допомогою електронних книг. Мільйони документів і книг тепер доступні для студентів натисканням кнопки миші. Електронну книгу можна зручно придбати в Інтернеті або безкоштовно завантажити, а отже, використовувати негайно. Це, на відміну від звичайного методу придбання, за допомогою якого людина може або запозичити книгу, або купити книгу, відвідуючи книжковий магазин, або вибравшись відвідати місцеву бібліотеку. Всі ці вибори включають обмеження часу і місця, які виявляються головними стримуючими факторами для придбання відповідних книг у більшості студентів. Всі пізніші вибори обмежують час, коли покупець може здійснити свою покупку і обмежити кількість доступних торгових точок для покупки. Крім того, у порівнянні з друкованими виданнями, електронні книги є більш дешевими та простішими для обміну та збереження протягом тривалого часу. Будь-хто може читати, завантажувати та друкувати їх миттєво 24x7 з будь-якої частини світу.

Розроблено нові маркетингові моделі електронних книг і створено спеціальне обладнання для читання. У США модель Amazon Kindle і Sony PRS-500 є домінуючими електронними пристроями для читання. Apple Inc. випустила багатофункціональний пристрій під назвою iPad. Barnes & Noble Nook – це ще один андроїдний пристрій для читання електронних книг, розроблений американським магазином книг Barnes & Noble. Тенденція спеціального читача електронних книг може незабаром проявити себе у повній славі.

Всесвітня павутина затоплена книгами з різних предметів. Відстежуючи зміни часу, Google

запустив свій eBookstore в грудні 2010 року, приєднавшись до багатьох великих продавців електронних книг в Інтернеті. Всі ці розробки свідчать про потенціал навчання, що підтримується Інтернетом, для забезпечення якісної освіти за доступною ціною і в зручній формі.

Використовуючи існуючі функціональні можливості пристрою і отримуючи доступ до нескінченного джерела автентичного матеріалу, з творчістю, залученою до проведення уроків, мобільне навчання є кроком вперед у педагогіці вивчення мови. Крім того, існує взаємозв'язок між мовою, педагогікою та цифровими технологіями, з використанням цифрових технологій, технологій вивчення мов, здатних трансформувати мови та навчання.

Обговорення питання з усіма зацікавленими сторонами – викладачами, студентами, адміністраторами, сім'ями – це рекомендований перший крок. Дослідження показали, що студенти дуже добре розуміють фактор відволікання і здатні знайти робочий набір керівних принципів [4, с. 465]. Однією з можливих процедур є резервування певного часу для студентів для перевірки телефонів [3, с. 350].

Висновки і пропозиції. Отже, використання додатку для закріплення пройденого матеріалу може підвищити цінність навчального вмісту, який викладається в аудиторії, і він також може визначити, чи можна використовувати його в неформальних ситуаціях навчання. Вирішуючи, які програми є цінними з точки зору переваг навчання, велике значення має те, як студенти та викладачі використовують вибрані програми.

Хоча використання мобільного навчання в процесі вивчення іноземної мови може бути часом досить складним, передбачає створення нових можливостей для студентів практикувати лексику, граматику і підвищувати свої мовленнєві навички. Мобільні навчальні заходи мають величезний потенціал для навчання студентів, забезпечують миттєвий зворотний зв'язок і дозволяють працювати в колективному, а також індивідуальному темпі. Таким чином, студенти мають можливість використовувати свої пристрої в освітніх цілях і розглядати ці пристрої більше, ніж розважальні засоби, але як інструменти, які вони можуть застосовувати для навчання та самовдосконалення.

Список літератури:

1. Сон И.С. Мобильное обучение в изучении иностранных языков. *Теория и практика образования в современном мире* : материалы III Междунар. науч. конф. (г. Санкт-Петербург). 2013. С. 164–167.
2. Godwin-Jones R. Mobile apps for language learning. *Language learning & Technology*. June 2011, Vol. 15, № 2. Pp. 2–11.
3. Kuznekoff J.H., Munz S., Titsworth S. (2015). Mobile phones in the classroom: examining the effects of texting, Twitter, and message content on student learning. *Communication Education*, 64(3), 344–365.
4. Stephens K.K., Pantoja G.E. (2016). Mobile devices in the classroom: learning motivations predict specific types of multicommuting behaviors. *Communication Education*, 65(4), 463–479.
5. Ushioda E. (2013). Motivation matters in mobile language learning: A brief commentary. *Language Learning & Technology*, 17(3), 1–5. Retrieved from: <http://llt.msu.edu/issues/october2013/commentary.pdf>

References:

1. Son I.S. (2013). Mobil'noye obucheniye v izuchenii inostrannykh yazykov. [Mobile learning in learning foreign languages]. *Teoriya i praktika obrazovaniya v sovremennoy mire* : materialy III Mezhdunar. nauch. konf. (g. Sankt-Peterburg), pp. 164–167.
2. Godwin-Jones R. Mobile apps for language learning. *Language learning & Technology*. June 2011, Vol. 15, № 2, pp. 2–11.
3. Kuznekoff J.H., Munz S. and Titsworth S. (2015). Mobile phones in the classroom: examining the effects of texting, Twitter, and message content on student learning. *Communication Education*, 64(3), 344–365.
4. Stephens K.K., Pantoja G.E. (2016). Mobile devices in the classroom: learning motivations predict specific types of multicommuting behaviors. *Communication Education*, 65(4), 463–479.
5. Ushioda E. (2013). Motivation matters in mobile language learning: A brief commentary. *Language Learning & Technology*, 17(3), 1–5. Retrieved from: <http://llt.msu.edu/issues/october2013/commentary.pdf>